WASHINGTON D.C.

І чужому научайтеся,
Й свого не цурайтеся...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

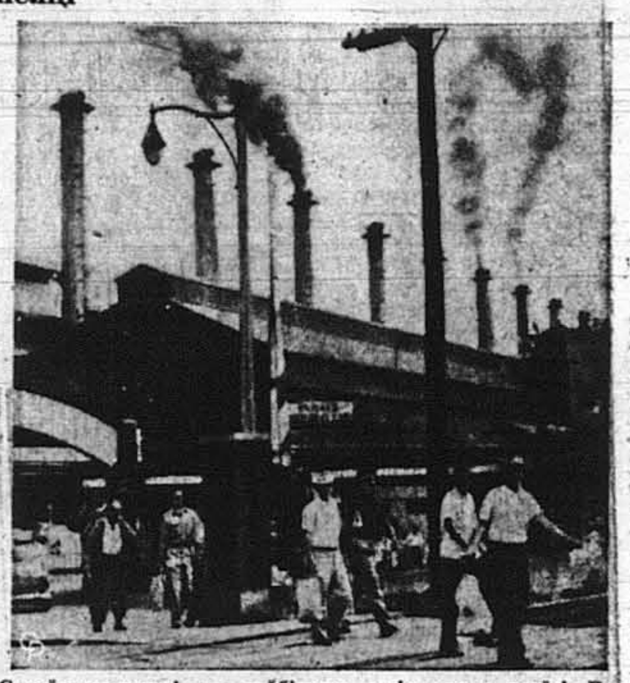
Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 135. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ЛИПНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 16 1959 No. 135. VOL. LXVI.

ПОЧАВСЯ СТРАЙК 500,000 СТАЛЕВАРНИКІВ

ПЕРЕГОВОРИ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ НА ІНТЕРВЕНЦІЮ ПРЕЗИДЕНТА ПІД ПРОВОДОМ ФЕДЕРАЛЬНОГО ПОСЕРЕДНИКА, АЛЕ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ДОВГИЙ СТРАЙК; ЗАПАСИ СТАЛІ ВИСТАЧАТЬ НА ТРИ МІСЯЦІ

Ню Йорк. — Зараз після півночі 15-го липня почався страйк спілки Об'єднані Сталевари Америки, яка нараховує 500,000 членів. Внаслідок цього страйку буде припинена продукція 85 відсотків сталі в ЗДА, яка є основним металем в промислі. Якщо страйк довше потриває, то це матиме від'ємний вплив на економіку країни, бо мусітимуть зменшувати продукцію інші промисли, які потребують сталі. 14-го липня, коли вже було відомо, що переговори розбилися, президент Айзенгавер інтервеніював в обох партнерів, і представники сталеварів і сталевих компаній погодилися продовжувати переговори під час страйку. 15-го липня голова Федерального Бюра Посередництва Джозеф Ф. Фінеген сперщу конферував окремо з представниками працедавців і сталеварів, а пізніше старатиметься звести їх до спільного стола. Та проте і представники затруднених і сталевих компаній передбачають, що не так то легко федеральному посередникові добитися нового контракту праці, коли 10-тижневі переговори не мали жадного успіху. Деякі сталевари припинили працю вже 14-го липня, а повний страйк почався з 12.01 годині по півночі 15-го липня, і тоді почалося пікетування. Зменшився вантажний рух в таких центрах столевого промислу як Піттсбурґ, Кленвен, Ґері, Бірмінґем та інші. Наслідки страйку видко вже 48 годин після його початку, бо залізниці вже звільнили з праці 6,200 залізничників тому, що на 20 відсотків буде зменшений товаровий рух на поїздах. Страйкують 500,000 сталеварів, а коло 100,000 інших робітників незабаром втратять працю, бо вони є затруднені у промислах, які є тісно залежні від продукції сталі. Голова сталевого відділу при крайовім товаристві торговельних посередників Адольф Дж. Рудіґер заявив, що запаси готової сталі виносять коло 20 мільйонів тони, а місячно зуживається пересічно по 7 мільйонів. Але ці запаси є розміщені так, що деякі фабрики відчують брак сталі вже вчасніше. Президент Айзенгавер заявив, що він хотів би, щоб страйк сталеварів закінчився якнайшвидше. Але досі не є відомо, що Президент думає робити, щоб не допустити до погіршення економіки внаслідок довгого страйку в сталевій промисловості. Президент має право визначити окрему раду, яка може визнати, що цей страйк є загрозою для безпеки країни. Тоді Президент домагався б судової заборони цього страйку. Айзенгавер користувався цим правом вже 5 разів, але гадають, що в цьому випадку Президент не схоче скористати з свого права і не буде вимагати судової заборони страйку. Президент три рази конферував із секретарем праці Джеймсом П. Мічеллом. Сенатор-демократ Стівен М. Йонг гостро виступив проти сталевих компаній, які, на його думку, завинили страйк. Сенатор республіканець Кеннет Б. Кітінг сказав, що цей страйк, якщо він довше потриває, то „буде жахливим ударом по економіці країни", що почала саме тепер таким швидким темпом збільшуватися і встановлювати нові рекорди продукції. Сенатор-демократ Естес Кіфовер закликав обидві сторони до поміркованості. — Сталевари домагаються збільшення платень по 15 центів на годину праці. Вони також хочуть, щоб і надалі обов'язувало автоматичне збільшування заробітної платні, коли збільшуватимуться кошти прожитку. Працівники твердять, що власники сталеварень можуть збільшити заробітну платню без збільшування ціни на сталь. Вони кажуть, що робітники і в інших промислах домагаються збільшення робітків. Пересічна платня за одну годину праці становить 3.10 долярів. Працедавці заявляють, що коли вони збільшать платні, то треба буде збільшити ціну на сталь, а це буде збільшувати інфляцію доляра.

Страйк сталеварів — найбільша подія дня в країні. Вже напередодні страйку пороблено до нього відповідну підготову, погашено печі, а сталевари, що працювали в останній черзі перед страйком, виходять — як це видно на фотознимці одної із сталеварень в Піттсбурґу — з праці, несучи в руках мішки із своїми робочими одягами та деяким підручним устаткуванням, що їх у звичайний час залишали на місці праці. Із трьох димарів ще підноситься дим із не цілком погаслих печей. Сьогодні вже й вони погасли.

Число затруднених в червні виносило 67,342

Вашингтон. — Статистичне бюро при департаменті праці повідомляє, що число затруднених в червні ц. р. становило 67,342,000 і було на 1,330,000 більше від травня ц. р. і на майже 2,500,000 більше від червня 1958 року. Це число є найбільшим в історії ЗДА, бо перевищає на 121,000 дотеперішній рекорд з липня 1957 року, коли всіх затруднених було 67,221,000. Одночасно статистичне бюро повідомляє, що число безробітних в червні ц. р. внаслідок зголошення до праці студентів високих шкіл і середніх шкіл збільшилося на 593,000 і становило 3,982,000. Але число безробітних у віці від 25 років вгору зменшилося. Департамент праці вияснює, що збільшені числа і затруднених і безробітних є частинно сезоновим явищем. Число затруднених у фармерстві збільшилося в червні на 823,000. Радісним явищем для економістів є те, що збільшилося і число фабричних робітників на 234,000. Секретар праці Джеймс П. Мічелл сказав, що червневі числа затруднених і безробітних „свідчать про силу нашої економіки і продукційні можливості, що є ще перед нами". Пересічна місячна заробітна платня фабричного робітника становила в червні рекордову суму 90.54 долара. В червні коло 600,000 випускників різних шкіл перший раз з'явилися на ринку праці, і це причинилося до збільшення числа безробітних. Та проте тільки 4.9 відсотка всіх робітників є без праці.

Сенат призначив 40 більйонів на оборону країни

Вашингтон. — 14-го липня Сенат голосами всіх присутніх 90 сенаторів ухвалив 40 більйонів долярів на оборону країни у фінансовому році, що почався 1-го липня ц. р. Ця сума є на 346,139,000 дол. більша від тієї суми, що її жадав президент Айзенгавер, і на 775,000,000 долярів більша від того, що на оборону призначила Палата Репрезентантів. Тепер спільна конференція, складена з сенаторів і конґресменів, має узгіднити ту поважну різницю між ухвалами обох палат. І Сенат і Палата признали більше фондів, ніж просив Президент, на армію і на будову керованих ракет. Сенат признав 380 мільйонів долярів на будову атомового літаконосця. Президент Айзенгавер заявив, що як Конґрес признатиме на це фонди, то він не противитиметься будові цього літаконосця.

Генерал Тейлор — за переоцінку проблеми оборони країни

Вашингтон. — Колишній шеф штабу армії генерал Максвелл Д. Тейлор виступив на телевізійній програмі і заявив, що від часу, коли Айзенгавер став президентом ЗДА, це значить від початку 1953 року, не було переоцінки проблеми оборони ЗДА. Ген. Тейлор сказав, що він був 4 роки шефом штабу армії і старався, щоб таку переоцінку переведено, але надармо свої суґестії він предкладав секретарам оборони Чарлзові Вилсонові і Нілові Г. МекЕлроєві, і не звертався безпосередньо до Президента. Ген. Тейлор скінчив 41 рік військової служби і з 1-шим липня ц. р. відійшов на емеритуру.

В АМЕРИЦІ

● **Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гагерті** заперечив вістку про те, що президент Айзенгавер підготовляє до телевізійної і радієвої програми промову, якою хоче вплинути на Конґрес в тому напрямі, щоб він змінив пляни допомоги фармерам. Президент заявив, що про цю „пляновану" свою промову довідався з преси. Гертер відбув пресову конференцію, на якій протягом 45 хвилин, відповів на 58 питань, давши цим доказ лаконічности свого стилю. Найкоротша його відповідь була: „ніякий". Гертер відмовився одним словом висловити свої почування у зв'язку з поворотом на конференцію міністрів закордонних справ до Женеви, бо це слово „не надавалося б до друку".

● **Армійська агенція**, яка займається керованими ракетами, повідомляє, що перший американський сателіт „Експлорер І" кружлятиме довкола Землі до серпня 1962 року, а „Експлорер IV" в вересні ц. р. має ввійти в стратосферу і згоріти. „Експлорер І" випущено 31-го січня 1958 р., а „Експлорер IV" — 26-го липня 1958 р.

● **Нюаркський поліцист Дж. Радано** признався, що збирав матеріял для своєї п'єси „Яблуко ніколи не впаде" з різних міських світлин. Ця п'єса здобула собі першу нагороду Стенлі і має бути виставлювана в найближчому сезоні в одному з театрів на Бродвеї. В п'єсі говориться про життя італійського хлопця, який пройшов через всі перипетії, що їх подібно проходить і той, хто в зв'язок свого сина з мафією.

● **Перед виїздом до Женеви** державний секретар Крістіян А.

о. Д-Р В. КУШНІР ЗНОВУ ОЧОЛЮЄ КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Вінніпеґ, Канада. (А.К.) — По полудні третього дня Шостого Конґресу Українців Канади, що почався 9-го липня ц. р. у Вінніпеґу і закінчився в суботу 11-го липня бенкетом з участю прем'єра Діфенбейкера і в неділю 12-го липня маніфестацією у 250-річчя Полтавського бою, була обрана Конґресом одноголосно нова Президія Комітету Українців Канади, що згідно із зміненим статутом має не, як досі, 13, але 18 членів. Нову Президію КУК очолив знову о. прелат д-р Василь Кушнір, який таким чином дістав признання за свою довголітню громадську, організаційну і політичну працю серед українців Канади. У склад Президії були обрані ще такі знані і активні українські діячі: ред. І. Сирник — перший, інж. В. Косар — другий і п. І. Іванчук — третій заступники президента, В. Сарчук — секретар, ред. В. Мартинець — координатор, П. Вах — касир. У членки Президії обрано о. С. Іваника, Р. Брика, П. Башука, д-ра Т. Михайлівського, Н. Печенюка, Д. Лобая, Ґр. Кукуя, С. Радчука, Л. Стангрета, д-ра М. Марунчака, Анну Фігус та Л. Винницького. До Контр. Комісії Централі КУК М. Погорецького, Ол. Малофія Дм. Вавринова, С. Пуляна і М. Кравцева, їх заступниками С. Дмитрова й І. Павлова. Вибір нової Президії КУК-у, яку запропонувала після довгих нарад Конґресові спеціяльно покликана, згідно з зміненим статутом, Номінаційна Комісія під проводом судді І. Соломона, був зразком узгіднення всіх складових організацій КУК-у і делегати прийняли його одноголосно. Це вперше склад Президії КУК-у репрезентує прорив всієї української спільноти в Канаді і у ній заступлені всі середовища та групи цієї спільноти, в тому числі й Ліга Визволення України, що недавно ввійшла у систему КУК-у та вперше брала 50 делеґатами участь у його Конґресі. З прикрістю прийняв до відома Конґрес уступлення з Президії о. д-ра Ст. Савчука, що від часу заснування КУК до останніх днів був незмінним і першим заступником президента у ній і вложив у працю КУК-у масу енергії та праці. Сталося це на особисте бажання о. д-ра і о. президент д-р Кушнір окремим словом та делеґати оплесками висловили йому свій жаль з приводу його уступлення, та признання за щиру й віддану довголітню працю для своєї громади. Також і момент обрання нової Президії КУК'у, що завершив вреші після важких і довгих зусиль консолідацію українців Канади, був для багатьох делеґатів та гостей Шостого Конґресу Українців Канади великим піднесенням і належно наслідки його будуть помітні в дальшій праці КУК-у.

Хрущов запевняє у Варшаві поляків про свою „приязнь"

Варшава. — Нікіта Хрущов приїхав до Польщі вперше від 1956 року явно й офіційно з 9-тиденними відвідинами та запевняв на вступі польський нарід, що Совєти є його „приятелем" та оборонцем його „свобод". На летовищі очікували Хрущова всі комуно-польські, партійні і державні „проміненти" з Владиславом Гомулкою у проводі. Всі фабрики й державні установи мали кілька годин вільних від праці, щоб вийти назустріч Хрущову. В привітальних промовах однаково Хрущов, як Гомулка висловляли польсько-совєтську приязнь і союз. Хрущов хвалив Польщу за її „успіхи на шляху до соціялізму", а Гомулка тільки делікатно згадав про „специфічні польські умовини", які вимагають деяких „окремих засобів" для здійснювання цієї самої соціялістичної цілі. Зрештою, як подають західні кореспонденти, поляки не виявляли ні захоплення ні ворожости з приводу приїзду Хрущова та поводились байдуже, радіючи тільки гарною погодою і кількома вільними годинами від праці.

З Тибету постійно напливають до Індії втікачі

Ню Делі. — Число втікачів з Тибету до Індії нараховує тепер коло 13,000, але воно постійно збільшується, так, що думають, що воно досягне 20,000. Майже всі вони — чоловіки в молодому віці чи в силі віку, які брали активну участь в протикомуністичному повстанні і втікають перед репресіями, або бояться включення до комуно-китайської армії. Тільки малий відсоток становлять жінки, дружини, чи сестри і доньки втікачів. Всіх їх індійський уряд переселює в північну гористу й рідко заселену частину Індії, в Гімалайські гори, де вони, мешканці Гімалаїв, найкраще почувають себе і де існують кращі можливості прожитку, ніж в густо заселеній центральній чи південній Індії.

Донна Ґреськo виступить з концертом на Союзівці в найближчу суботу

Союзівка, Керґонксон. — Скрипалька Донна Ґресько, яку "The New York Times" назвав — після її концерту і Карнеґі Гол — „майстром свого інструменту", виступить в найближчу суботу, 18-го липня, з концертом на Союзівці, оселі УНСоюзу в Кетскильських горах. Це буде перший виступ цієї артистки на цій оселі. Донна Ґресько, народжена в Канаді українка належить безсумнівно до найвидатніших майстрів скрипки і вже в дитячих роках бу ла здобула собі міжнародну славу, як „чудесна дитина". Навіть суворі нюйоркські критики далі їй найвищі признання після її концертів в Карнеґі Гол і в Тавн Гол. Донна Ґресько, яку найширший загал українців в Америці і в Канаді називає коротко „Дана", відома також з своїх виступів перед українською публікою, а в програмі „Гомону України" в Карнеґі Гол в 1948-му році вона не тільки чарувала всіх грою на скрипці, але й деклямацією Шевченкового „Село, і серце одпочине". Від приблизно десяти років артистка постійно виступає з концертами в радіо і телевізії та по міжнародних концертових залях і перед міжнародною публікою. Її концерт на Союзівці в найближчу суботу без сумніву являтиметься до найбільших атракцій культурно-розвагових імпрез на цій оселі.

Донна Ґресько

В ЯНҐСТАВНІ УТВОРИВСЯ ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

Янґставн, Огайо. — Минулої неділі, 12-го липня, тут відбулися засновуючі збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Янґставнської округи. У зборах взяли участь представники сімох Відділів УНСоюзу цієї округи з місцевостей Янґставн, Кембел, Кентон, Ню Кесел і Шерон. Зборами проводив голова 230-го Відділу УНСоюзу в Янґставні п. Михайло Мушинський, а секретарював п. Степан Бурий, секретар 218 Відділу в Кембелі. Приявний на зборах делеґат Головного Уряду УНСоюзу, головний радний п. Дмитро Шмагала, з'ясував ціль зборів, а саме — створення Окружного Комітету та вибір його першої Управи і підготова святочного відзначення 65-ліття УНСоюзу. Приявні познайомилися з правильником Окружного Комітету і в засаді його схвалили, відклавши на пізніше його прийняття. Управу Комітету обрано в складі: голова — п. Петро Ліщак, секретар 230 Відділу в Янґставні; застп. голови — п. Петро Бабич, секретар 115-го Відділу з Кентону український секретар — п. Петро Бурий з Кембелу, англійський секретар — п-і Марія Стахура, секретарка 348 Відділу з Янґставну, касир — п-і Маланія Ворожбит з Янґставну, освітній референт — п. Василь Прокопик, контролери: п-і Катерина Ярема з Ню Кеселу, п. Теодор Сенедяк з Янґставну і п. Олександер Попов з Шерону. Окружним організатором наймено заслуженну союзову діячку з Янґставну п-і Юлію Войтонич. Згідно з попередньою ухвалою з березня ц. р. ювілейне свято має відбутися в Янґставні 8-го листопада ц. р. В суботу 11-го ц. м. відбулися також збори Окружного Комітету в сусіднім Клівленді, на яких вирішено влаштувати союзовий день 16-го серпня а ювілейне свято — 4-го жовтня ц. р. В тих зборах, крім представників Відділів Клівлендської округи, взяли участь головний радний Дм. Шмагала та окружний організатор проф. Роман Чучкевич.

Юрій Полянський — професор Буенос-Айреського Університету

Буенос Айрес, (сдо). — Проф. Юрія Полянського, дійсного члена НТШ, народженого у Сх. Галичині в 1892 році, призначено на професора геології в державному університеті Буенос Айресу. Проф. Ю. Полянський був у нас знаним суспільно - галицького палеоліту і лесу. Відомі його „Подільські етюди" та інші розвідки з геології. Опинившись на еміґрації в Арґентині, проф. Ю. Полянський далі працював за своїм фахом, досліджуючи з доручення арґентинського уряду вапнякові гори Анд в провінції Мендози. Наслідком цих студій були друковані його розвідки в еспанській мові, що відкрили йому шлях до катедри геології в Буенос - Айреському університеті.

ЗАХІД ЖАДАТИМЕ ҐАРАНТІЙ СВОЇХ ПРАВ У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ

Женева. — Три західні міністри закордонних справ, учасники Женевської конференції, і в минулий вівторок 14 ц. м. двічі сходились на свої внутрішні наради, при яких, ще, що словесна, та й то неясна, заява Громика про права Заходу в Західньому Берліні — не достатня. Захід буде вимагати докладнішого спецізування цих ґарантій на письмі та включення такого визнання Совєтами західних прав в остаточний комунікат чи окремий договір. Річ іде про те, що ЗДА, Англія і Франція не мають певности, чи Совєти не вважатимуть, що право західних держав зберігати свої військові ґарнізони у західньому Берліні автоматично „виґасло", якщо всенімецька комісія, покликана до життя на час 18-х місяців, не дійде протягом того часу до ніякого позитивного вислідку. Громико заявив, щ сам факт, що після того чотири великодержави мають знову зійтись для переговорення ситуації, вказує на те, що Совєти не ставляться до 18-місячного терміну всенімецької комісії, як до ультимативного речення для розв'язки берлінської справи та що вони, Совєти, не мають заміру хапатися після того одностороннього вирішення. Хоча ця заява Громика відкриває можливість компромісового тимчасового полагодження справи Берліну, — не щодо суті, але формально, на протяг бодай найближчих півтори року, — проте Захід хоче оминути можливости пізнішого совєтського крутійства з „різною інтерпенцією" і тому наполягає на сформулюванні позитивного ствердження, що західні права в Берліні залишаються непорушними без уваги на вислід нарад всенімецької комісії. В дальшому ході Женевської конференції буде розглядатися ще одинакою склад тієї комісії, що її мають становити представники Німецької Федеративної Республіки і так званої Німецької „Демократичної" Республіки, як теж докладно її завдання. Західні міністри рішили теж на своїх вівтіркових нарадах, щоб тим часом не наполягати на перехід з пленарних і відкритих засідань конференції до закритих засідань із вужчим числом учасників. Коли такі вужчі закриті засідання запропонував в минулий понеділок у своїй промові державний секретар Гертер, Громико відкинув цю пропозицію, домагаючись, щоб у всякому випадку східньо - німецький представник брав наданi участь в усіх засіданнях, явних чи закритих. Цьому противилися західні міністри, пригадавши, що в першій стадії конференції такі закриті засідання відбувалися без німецьких „обсерваторів" та що сенс отаких закритих і обмежених засідань власне у тому, що бере в них участь менша кількість делеґатів. Найближче пленарне засідання Женевської конференції було визначене на середу 15 липня ц. р.

Англія також проти „відатомізування" Балкану

Лондон. — Англійський уряд, у відповідь на офіційну совєтську ноту з 25-го червня ц. р., відкинув совєтську пропозицію, щоб обшир Балкану й Адрійського моря проголосити вільним від атомово - ракетної зброї і тому не встановити там ніяких ракетових баз. В англійській ноті є відклик на власні совєтські заяви, що совєтські збройні сили розпоряджають найновішою зброєю для масового знищення і тому, мовляв, самі Совєти штовхають всі країни озброюватись для своєї оборони. Англійська нота стверджує, що Балкан і Адрійський обшир не належать до сфери, де Англія могла б вирішувати проблему озброєння, проте признає, що Англія має зрозуміння для тамошніх країн, які в обличчі високого совєтського озброєння не хочуть односторонньо роззброюватись, не діставши ніякої реальної ґарантії безпеки й не маючи міжнародного порозуміння про загальне роззброєння. Раніше вже совєтську пропозицію з 25-го червня ц. р. відкинули ЗДА, Франція й Італія, як також Греція й Туреччина.

Совєти знову вистрелили ракету з собакою в сферичні простори

Москва. — За офіційним совєтським повідомленням, 10 червня ц. р. Совєти вистрелили в сферичні простори нову ракету вагою 2,200 кг. себто 4,840 фунтів, з собакою „Відважною" та з одним кроликом. Наукові прилади для помірів різних атмосферичних подробиць і звірята повернулись цілі й непошкоджені. На правдивість цієї вістки нема інших доказів, як тільки — словесна заява більшовиків. Не подано ніяких подробиць — місця з якого вистрелено ракету, висоти, яку вона осягнула, способу, як і де отримано назад прилади й звірята і т. п. Загадкою є теж, чому большевики чекали аж до 13-го липня ц. р., щоб повідомити про вистрілення ракети ще 10-го червня. Попередній такий експеримент мав статися — за раніши совєтськими голословним твердженням — 3-го червня ц. р., коли то нібито в ракеті знаходилися дві собаки, Відважна і Сніжинка та кролик Марфуша. Совєтська пропаганда підкреслює головно великий тягар вистреленої ракети — якщо взагалі вся ця історія з ракетами і звірятами відповідає правді.

У СВІТІ

● **У Західнім Берліні** ще 8-го червня зник з 6-го американського піхотного полку капрал Ерні Флечер з Кентакі. Східно-німецька пресова агенція подала вістку про його втечу до комуністів. Совєтські чинники відповіли на американський запит, що той вояк просив признати йому право політичного азилю. Брат Ерні Флечера, який живе в ЗДА заперечує можливість його втечі до Східньої Німеччини і не вірить у його контакти з комуністами.

● **На Мадярщині** проголошено декрет, за яким не тільки призначування нових католицьких єпископів, але навіть сутоадміністративні розпорядження духовних властей мусять мати згоду комуністичного уряду в вирішенню, тоді сам згаданий комуністичний уряд настановляє духовника. Якщо протягом 90-ох днів від смерти папа або вищого духовника на пост не признається наступника, пов'язана зі своїм урядом....

● **У Парижі** звільнено від виниї тижневик, обвинувачений за вміщення карикатури, в якій президента де Ґоля порівняно до абсолютного монарха Карла Великого. Від 1875 року лише чотири рази засуджено у Франції редакторів за образу голови держави.

● **73-річний лорд Астор** зрікся на користь свого 41-річного сина головства у видавничій спілці, яка видає найповажніший англійський щоденник „Ди Таймс оф Лондон". Лорд Астор і Джон Волтер відкупили удили в спілці у колишнього найбільшого співвласника газети, лорда Нортекліффа. Лондонський „Таймс" був заснований в 1875 році.

● **У швайцарських Альпах** щойно тепер знайшли тіло італійського альпініста Стефано Льонджі, який згинув в серпні 1957 року під час виправи на гірський шпиль „Айґер" (13,038 стп). Тіло Льонджі знаходилось в ущелині, засипаній вічним снігом, і добре збереглось.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25
В Джерзі Сіті і закордоном:		Jersey City and Foreign Rates:	
На рік	$ 14.00	One year	$ 14.00
На пів року	7.50	Six months	7.50
На три місяці	4.00	Three months	4.00

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРЕДИШКУ

У минулий понеділок вполудне в Західній Німеччині й Західньому Берліні, коли в Женеві відкривалась друга стадія конференції міністрів закордонних справ, запанувала двохвилинна мовчанка. 53 мільйони німців продемонстрували своє занепокоєння ходом цієї конференції, яка була скликана 11 травня ц. р. для розв'язання проблеми Німеччини й Берліну і яка нині, в половині липня, подає ще меншу надію на будь-який успіх, ніж тому два місяці. Західньонімецький міністер закордонних справ Гайнріх фон Брентано старався — за газетними повідомленнями — переконати керівників закордонної політики ЗДА, Англії і Франції, які зібралися минулої неділі в Женеві разом з німецьким та італійським закордонними міністрами на вечері у свого французького колеґи, щоб вони не обмежували нарад з представником СССР однією тільки справою Західнього Берліну, а наполягали на справі об'єднання цілої Німеччини. Бо ж це, мовляв, суть цілої проблеми, що її тільки дальшим наслідком і відблиском є нинішня Берлінська криза. Західні міністри напевно признавали рацію такому підходові, але водночас не тільки вони, а й старий Аденауер та Брентано усвідомлюють, що практично немає найменших шансів підсунути бодай на один цаль вперед справу об'єднання Німеччини.

Оце й є та парадоксальна ситуація, про яку розписується нині вся світова преса: навіщо, властиво, анґажувати на довгі тижні величезний дипломатичний апарат п'ятьох держав і витрачати масу енерґії та грошей, коли наперед відомо, що неможливо осягнути ціль, задля якої скликано ввесь той з'їзд?! Спершу казали, що в найгіршому випадку Женевська конференція принесе бодай ту користь, що „з'ясує ситуацію". Після двох місяців виявилось, що ситуація зовсім не „з'ясована", і західні часописи все ще розгадують ребус: чи хочуть Совєти взагалі якогось порозуміння з Заходом, чи не хочуть?! Західні міністри в Женеві такі щодо цього непевні, що на першому засіданні відновленої конференції державний секретар Гертер вимагав іменем своїх колеґ від Громика, щоб той на письмі з'ясував позиції Совєтів щодо західніх прав в Берліні: „щоб уникнути в майбутньому можливого непорозуміння". Громико взагалі зіґнорував цю вимогу, ані словом на неї не зареаґувавши.

Західні кореспонденти потішають, що це така „дипломатична забава", яка вимагає більшої кількости засідань протягом дальших кількох тижнів, поки Хрущов дозволить Громикові сказати зрозумілішою мовою те, чого досі годі було второпати з його крутійського стилю. У висліді такої совєтської „концепції" (якщо вона взагалі буде) сподіваються, що вдасться таки осягнути „тимчасове перехідне" порозуміння — таки тільки щодо Берліну, — за яким будуть зредуковані тамошні західні військові гарнізони, буде зредукована комуністична пропаґандивна акція і буде створена всенімецька комісія, яка протягом півтора року радитиме над можливостями об'єднання Німеччини. Рахуючись з вірогідністю, що Західня Німеччина і східньо-німецькі комуністи ні до чого не договоряться, після того мала б знову зійтись конференція міністрів закордонних справ. Англійці сподіваються, що до такого порозуміння в Женеві таки дійде, і що тоді, після такого „успіху", буде скликана нова конференція голів урядів, якої особливо бажає собі Нікіта Хрущов, щоб блиснути в ролі, яку Сталін грав на вершинних конференціях в Ялті і Потсдамі.

Отож у цьому найкращому випадку нинішня Женевська конференція дала б тільки 18-місячну передишку. Оптимісти потішають себе тим, що в міжчасі, головно завдяки цій новій конференції „на вершинах", прийде до згоди між Заходом і СССР щодо припинення експериментальних атомово-водневих вибухів, і що ті обидва порозуміння дійсно дадуть відпруження міжнародної ситуації. Дальший розвиток подій мав би — за співіснувальною рецептою — розвиватись по лінії взаємних виставок і ярмарків, відвідин державних промінентів, виміни культурних цінностей і розвіювання взаємного недовір'я. Чи так воно буде і чи вдасться цей співіснувальний експеримент — це справа індивідуального погляду, справа особистої віри або недовір'я. У таких справах найповажнішим дорадником є досвід минулого. 41-річний досвід з большевицьким режимом не дає ніяких підстав для того, щоб вірити у можливість такого з ним співіснування, з якого могло б вийти щось добре для вільного світу.

ІМПРЕЗА АМЕРИКАНСЬКОГО РОЗМАХУ

Париж. — Коли приходить „огірковий сезон", вся політика спить, міністри купаються, голови держав виїздять на свої фарми, навіть ґенґстери десь розсіюються по пляжах — і нема про що писати. Стара традиція наказує писати про морські потвори, що появляються коло берегів, про телят з двома головами, а нова — про літаючі тарілки, десант марсіян і т. п.

Дотепні французи вигадали імпрезу, що відбувається завжди в період спеки, точніше — в перший період спеки, у місяці липні, і тим припізнює нормальне літнє обниження тиражу часописів. Це — Тур де Франс, наколесницький біг довкола Франції, хоч він завжди зачіплює сусідні держави — Бельґію, Італію, Швайцарію, Еспанію (останніми роками через Еспанію траса не йде, бо котрогось року темпераментні еспанці висвистали французьких переможців і мало не побили своїх змагунів, що приїхали позаду).

Цього року відбувається 56-ий тур. Перший відбувся 1903 року. Вигадав його Жео Лефевр, щоб піднести продукцію роверів. І справді, Тур де Франс був наче вибухом в розрості роверової індустрії. Тоді кожен змагун репрезентував якусь фірму. Це був початок незвичайного зросту продукції роверів, початок небувалої в світі популярности цього роду спорту. Але зацікавлення імпрезою особливо зросло ще від 1930 р., коли запроваджено в рамах Тур де Франс змагання між екіпами різних держав і реґіональними екіпами Франції.

Зі спортової точки зору це — величезне змагання. Приблизно півтори сотні найкращих наколесників Европи за 23 дні проїздять на двох колесах 4,355 кілометрів. Етапи в гористих околицях мають по 180 км, на рівнині — подекуди понад 300. Мінімальна швидкість, з якою змагун їде кожного дня, не сміє бути нижче від 30 км/год. Деякі етапи ведуть через хребти до 2,800 м висотою, а при спуску швидкість наколесників переходить 60 км. Розуміється, трапляються смертельні випадки, бо як же легко впасти при такій швидкості!

Тур де Франс захоплює маси. Це імпреза тієї ж популярности, що корріда в Еспанії, футбол в Англії чи бейзбол в Америці. Преса, радіо, телевізія, фільм — все стоїть на послугах цієї імпрези. Обраховано, що за змагунами рухається протягом трьох тижнів 15 мільйонів французів, бож кожен день кінчається урочистим в'їздом змагунів на стадіон якогось міста чи містечка, де їх зустрічають квітами, а переможцеві найкраща дівчина, крім содової води й китиці квітів, дає ще й поцілунок, часом в присутності захопленої дружини змагуна. Цього вимагають звичай і спортова амбіція.

Але до всіх цих цифр слід додати ще 200 мільйонів франків (400,000 дол.), бо стільки коштує ця імпреза. Кожен змагун „коштує" організаторам понад 2 мільйони франків (4,000 дол.). Цього року, наприклад, обраховано кошти Тур де Франс на 225 мільйонів франків.

Що це за витрати? Саме харчування змагунів і їх опікунів, ночівлі, масування, репарації, самі ровери і т. п. коштують в середньому 30 мільйонів. Стільки ж коштує спеціяльне бюро, що з року в рік підготовляє імпрезу. Кожен змагун дістає нагороду. Переможець дня — 2 мільйони, переможець в турі — понад 10 мільйонів. Кожен змагун дістає щонайменше 3,500 франків денно, незалежно від того, чи він виграв, чи проґрав. До цього слід дорахувати все те, що одержують змагуни від фірм, на чиїх роверах вони їдуть. Але це не входить в бюджет імпрези.

Звідки беруться гроші? Це стане ясно, коли ви хоч раз побачите Тур де Франс. Похід відкриває колона автомашин. Попереджена поліцією, вона кричить, вона реве. Все це — реклама. Право участи в такій рекламній колоні коштує мінімально 1,200,000 фр. Це дорого, але ж треба знати, яке велике зацікавлення змагунами у Франції. Коли проїздить десь Тур де Франс, то з далеких околиць спішать люди і облягають дорогу, стаючи в шість рядів. Тоді через таку дорогу не перейде навіть військо, що відбуває маневри, а про санітарну карету з хворим і говорити нічого. Хто ж би здивувався, коли б хворий у такій кареті помер, бо його не могли своєчасно довезти до лікарні через Тур де Франс? Це — вища сила, це — стихія, якій ніхто не зважиться стати впоперек.

Кожне місто, на стадіоні якого закінчується денний етап, платить до імпрезової каси 2.5 мільйона франків, а заробляє втроє більше. Адже місця на стадіоні продаються по неймовірних цінах і всіх їх випродують до останнього. Реклями на стадіоні також оплачуються дуже солоно, а що вже й говорити про маси туристів, що на таку урочистість прибувають, їдять, п'ють, ночують, щось купують на пам'ятку.

Перед змагунами їдуть колони з рекламними автами. Вони проїздять перед глядачами приблизно за півтори години. Нарешті за різними машинами з суддями, лікарями, механіками й іншими менаджерами пролітають замурзані змагуни, яких ви ніяк не пізнаєте, бож на них ціла круста пороху, що прилипає до поту. Нічого не побачивши, люди розходяться, але потім внукам розповідають, що бачили такого то року Тур де Франс.

Це справді найбільше зрушення французів. Деякі люди на провінції беруть відпустку саме тоді, коли відбувається Тур де Франс, щоб систематично слідкувати за його ходом, за улюбленим героєм. По селах тоді під кафейками вистоюють цілі черги перед таблицями, на яких господар виписує клясифікацію кожної години, передавану через радіо.

За змагунами з міста до міста їдуть працівники радіо Люксембурґ (одна з небагатьох радіовисилень, що вживає рекляму), артисти, заанґажовані різними фірмами. В місці, де закінчився сьогодні етап, увечері відбуваються величезні імпрези, що також мають своїм завданням робити рекляму. Якщо взяти до уваги, що у Франції ні радіо, ні телевізія не мають права робити реклями, якщо візьмете до уваги, що в пресі доволі мало реклям, то стане ясно, що саме Тур де Франс у великій мірі компенсує щоденно слабку рекляму.

Але все ж грошей з реклям ніколи не вистачає на покриття видатків цієї імпрези. Наприклад, цього року видатки становитимуть 225 мільйонів, а прибутки дадуть тільки 200. Хто покриє дефіцит? Добровільно робить це спортова преса, яка заробляє на цьому ділі далеко більше.

А що ж змагуни? Змагуни змагаються за славу, але й за гроші. Ми подавали, скільки вони дістають за біг. Але до цього треба ще додати, що французька державна льотерія дає мільйон франків тому, хто найбільше потерпів і тому не міг виграти. А кожен, хто щось виграв, має запевнені бодай на рік контракти на прибуткові наколесницькі змагання меншого маштабу, яких у Франції і поза Францією — безліч.

Так ось представляється справа Тур де Франс, великої спортової імпрези, але й великого бизнесу, що захоплює мільйони. Захоплює не менше, як змагання за чемпіонат бейз-болу в Америці.

О. Д-вич

Юрій Таркович

МІЛЬЙОНИ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ В СССР

В останньому часі з почину Хрущова вся совєтська пропаґанда часто оперує новим облудним гаслом, призначеним для обдурювання світу, а передусім для замилювання очей т. зв. невтралістам і всім тим, що й досі вірять у можливість мирної коекзистенції з Москвою. Це гасло звучить: в СССР тепер зовсім нема політичних в'язнів. Закордонні відвідувачі Москви не завжди переконані в брехливості цього твердження. Справа політичних в'язнів була одною з найбільш неприємних, якщо йде про світову опінію. Тому в Москві вирішили цю справу зліквідувати. Як же це зроблено?

В совєтському карному кодексі з 1927 року, який діяв майже до кінця минулого року, політичних в'язнів окреслювано як злочинців, засуджених за „контрреволюційні дії". Слова „контрреволюція", „контрреволюційні дії" розумілося як політичні дії, тому в концентраційних таборах політичних в'язнів називали просто „політичними". У вільному світі було прийнято до відома той факт, що політичні в'язні в СССР існують, тільки розходилися погляди щодо їхньої кількости.

25 грудня 1958 р. прийнято в Москві новий карний кодекс, в якому зовсім нема слів „політичні" чи навіть „контрреволюційні". Карний кодекс говорить тільки про „особливо небезпечні державні злочини", і цей вираз заступає поняття „політичні" чи „контрреволюційні" дії. На цій основі совєтська пропаґанда проголосила на цілий світ, що в СССР політичних в'язнів взагалі нема. Годі собі уявити більшої забріханости та облудности, бож кожній бодай трохи обізнаній людині в СССР і закордоном відомо, що в „країні побудованого соціялізму" були і є мільйони політичних в'язнів.

Три хрущовські післясталінські амнестії в загальному становищі малощо змінили. Так, перша амнестія з 27 березня 1953 року звільнювала осіб, засуджених на ув'язнення лише до 5 років за контрреволюційні дії. Отже, ця перша амнестія практично майже не відносилася до політичних в'язнів, засуджених ще за часів Сталіна. Друга амнестія з 17 вересня 1955 року охоплювала лише осіб, засуджених за дії, доконані під час другої світової війни, і то тільки на термін до 10 років. І ця, здавалося б, найбільша амнестія не охопила мільйонів ув'язнених, бо вона зовсім не стосувалася до осіб, засуджених перед і після другої світової війни, не стосувалась і до тих, що були засуджені на термін більший як 10 років тюрми чи концентраційного табору. Врешті третя і остання амнестія з 1 листопада 1957 року взагалі не поширювалась на ув'язнених за політичні чи контрреволюційні дії.

З аналізи всіх трьох амнестій видно, що більшість політичних в'язнів, якщо вони ще живуть, і далі залишилася в тюрмах та концентраційних таборах. Тепер, правда, важко сказати, скільки саме людей, ув'язнених з політичних причин, поневіряється в царстві большевицької диктатури. Перед смертю Сталіна знавці СССР і втікачі однозгідно твердили, що було їх 12-15 мільйонів, при чому більшість належала до категорії політичних ув'язнених, тобто таких, які так чи інакше виступали та боролися проти большевизму, або таких, яких засуджено за антибольшевицькі дії національного, економічного чи іншого характеру. Скільки людей звільнено на основі трьох згаданих вище амнестій — важко сказати. Припустімо, що звільнено 2-3 мільйони, що мало ймовірно. Але і в такому випадку все ж і далі залишаються грубі мільйони політичних в'язнів у тюрмах і концтаборах. Це — безсумнівний факт, бож вистачить для цього лише простудіювати текст усіх трьох совєтських амнестій.

Особи, які побували в концентраційних таборах СССР, також однозгідно стверджують, що найбільший відсоток їх мешканців становили українці. Нічого не вказує на те, що на основі амнестій звільнено українців більше як членів інших національностей. Навпаки, самі ж совєтські непрямі дані вказують на те, що в Україні і тепер більше ув'язнюють і засуджують людей, як, наприклад, в Росії. Отже, виходить, що українців тепер в концентраційних таборах найбільше. Так зване поширення прав уряду УССР в Києві ніяк не вказує на те, що той уряд може чи хоче поліпшити долю ув'язнених українців, бо ж київські можновладці — це лише ставленці Москви. Отже, „реалітети" виглядають насправді так, що над українцями незмінно знущається той самий ворог із Кремля, який знущався над ними десять і сто років тому.

Всеволод Голуб

ШКІЛЬНИЙ ЗАКОН УССР І УКРАЇНСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ

(З доповіді в нюйоркському Дискусійному Клюбі Круглого Столу 19 червня 1959 р.)

II

Треба також відзначити, що припущення наших „оптимістів" з-поміж націоналістично мислячих кіл про те, що українські батьки відважаться проголосувати за виключення російської мови, як предмету, з української школи, теж безпідставні. Таке, може, трапиться подекуди на селах, але й то не спеціяльно з ненависти до російської мови, а швидше з прагматичної доцільности вивчення зайвого предмету, з браку вчителів і т. д. Слід думати, що російська мова, як предмет, в українській школі напевне залишиться.

Найголовнішою практичною, негайною проблемою, яку поставив новий закон, є, отже, питання, чи проголосують батьки і учні в російських школах за те, щоб продовжувати вивчати, як предмет, українську мову. Не треба, мабуть, сумніватися, що російська національна меншина на Україні українську мову вивчати не хоче. Шкільний закон власне й є її творивом і в її інтересах. Вона вважає українську мову практично їй не потрібною тому, що вона майже непотрібна для її вищої освіти, а крім того це ж мова „некультурна", „селянська". Також слід мати на увазі, що російська меншина на Україні — це часто „переміщені особи", бюрократи, яких партія посилає на працю сьогодні в цю республіку, завтра — в іншу, і природньо, вони не хочуть, та й не можуть, вивчати мову кожної республіки, де їм доводиться працювати. Тому слід чекати, що з російських шкіл на Україні українська мова випаде.

Таким чином, новий шкільний закон зробив українську мову в УССР мовою недержавною, необов'язковою до вивчення в державних неукраїнських школах. Російську ж мову, одночасно, він морально підтримав і возвеличив, назвавши її „могутнім засобом прилучення до скарбів світової культури" і т. д., хоч, правда, не проголосив леґально обов'язковою в українській школі. В наслідку, отже, новий шкільний закон принизив українську мову, підірвав її престиж і проти цього ми повинні всіма силами протестувати.

Як показала дискусія над шкільним законопроєктом на Україні, абсолютна більшість голосів була за те, щоб вивчення української мови в російських школах УССР залишити, як досі, обов'язковим. Проте, закон, прийнятий Верховною Радою УССР, всеодно пішов на поступки російській меншині, скапітулював перед російським шовінізмом. Але дивуватись цьому дуже не слід. Ті, хто вимагає на еміґрації якоїсь супер-героїчної постави нашого народу супроти російських шовіністів, не знають чи забули дійсність на Україні. Російська бюрократія сильніша за українську. Кожен відвертий спротив їй досі кінчався кров'ю, від якої виходило більше шкоди, ніж користи. Якби нині українці не проголосували за цей закон, то всі ці бажани, рильські, гречухи й білодіди були б проголошені „українськими буржуазними націоналістами", аґентами Волл стріту з пелюшок і завтра були б розстріляні. Я думаю, що під час дискусії над шкільним законом українська нація зробила максимум можливого, заманіфестувавши свою високу національну свідомість, свою волю до державного права та суверенности своєї мови в школах своєї республіки. Українська еміґрація принесла б більше користи українській визвольній боротьбі, якби поінформувала світ про цю найновішу масову демонстрацію української волі до суверенности, ніж коли вона почала публічно правити панахиди по ще живій українській школі!

В чому, на мою думку, найголовніша хиба „Повідомлення" травневої міжпартійної конференції в Мюнхені? У тому, що автори „Повідомлення" перекрутили факти й невірно поінформували еміґрацію і світ про зміст нового шкільного закону. У цьому документі читаємо: „Верховний Совєт УССР схвалив... постанову, згідно з якою українську мову зведено до ролі необов'язкової мови для навчання в школах республіки, а єдино обов'язковою стає мова російська". Це є суцільна неправда! Кожен, хто прочитає закон, ствердить, що в ньому нічого подібного немає. В законі є лиш те, що він робить українську мову необов'язковим предметом в російських школах, а не в усіх „школах республіки" і не як мову „навчання", як то каже „Повідомлення".

Наша еміґрація, виходить, не знає, що згаданий шкільний закон вже раніше за неї перестудіювали сотні чужинецьких наукових інститутів, десятки пресових аґенцій та інформативних урядових бюр. Зацікавлений світ, отже, знає, що цей закон не забороняє українську мову і коли еміґрація намагається щось та-

(Закінчення на стор. 3-ій)

РАНОК

Озеро... і човен на припоні,
Хлюпається риба в ситнику,
І зозуля на вербі спросоння:
Ку-ку!

І, роса, немов дівочі сльози,
І береза віти підійма,
І, як усмішка легка, у лозах
Туман.

В очереті вітер, як зідхання,
І, як мрія — хмари в небесах,
І зоря, немов журба остання —
Згаса.

МИХ. СИТНИК

О. Сулима

УКРАЇНКА НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

(Доповідь на Конґресі СФУЖО 26-го червня 1959)

(2)

Мабуть внаслідок того, що чужоземці звертали на це увагу, вирішив Хрущов скасувати ватянки-„куфайки" і замінити їх культурнішим зразком. Защіпки із зав'язок і дерев'яні ґудзики заступають на модерній ватянці „вічні замочки", комір припасовують зі штучного смушка, пошитого різним кроєм для чоловіків і жінок. Правда, ціна на таке убрання підскочила з 20-30 крб. до 100-140.

Цією реформою робочого одягу займався Науковий Всесоюзний Інститут клясифікованого виробництва Легкої промисловости і культури одежі. А в кожному українському жіночому журналі бачимо додатки-листки крою і вишивок. Але зразків стильного народного мистецтва тут немає. Замість нього — мішанина без смаку, з так званими інтернаціональними мотивами.

Подано в цих журналах і моди. Подивишся на них і на отих занехаяних робітниць та колгоспниць і подумаєш: для кого, властиво, ці моди? Очевидно, для верхнього прошарку нової совєтської буржуазії. А ще — для реклями перед західнім світом.

А парфуми? Хто їх вживає? Реклями ж про них з великими претенсіями. Наприклад, до дня Жіночого Міжнародного свята випущено парфуми „8-ме Березня", крім того „Космос", „Нова Зоря", „Спутнік". Останні мають шиковні футляри із темносинього оксамиту з витисненими золотом „спутниками".

Це, безперечно, для „вигідних дамочок", для жінок відповідальних партійців. Очевидно, і якась славетна ударниця, про яку прогриміла совєтська преса, може напарфумуватися тонкими пахощами.

Універсальні можливості для жіночої праці в СССР мають не тільки свої неґативні сторони. Жінка проникла в усі сфери діяльности: в науку, літературу, мистецтво. В науку українська жінка принесла свою запопадливість, увагу до форми, терпеливість. У мистецтво і літературу — свою глибоку ніжність, витончений природою естетизм.

З українських жінок є тепер в науці ряд імен, які ввійдуть в історію. Ось Ольга Коломиєць. Наслідком упертої 25-річної наукової праці вона вивела однонасінний ґатунок зернятка цукрового буряка. Сіючи це насіння квадратним способом, можна повністю механізувати обробіток цукро-бурякових плантацій. Близько 250 тисяч гектарів буде засіяно на Україні одноростковим буряковим насінням Ольги Коломиєць. („Україна", січень, 1959 р.).

А ось Наталя Туркевич, науковий працівник Інституту Фізіології Академії Наук УССР. Десятки років працює вона над дослідженням пістряка, і вже наближається до розкриття деяких таємниць розвитку ракового вірусу.

А Ступінь — дослідниця в галузі хемії. Здається, працює у військовій фабриці, бо її назва в совєтських джерелах не подається. За нею є важливі відкриття в ділянці промислової хемії. Чи буде вона так само запопадливо працювати і на Самостійну Українську Державу, коли прийде час? Коли не вона то знайдеться багато інших, які не пожаліють сил для успіху справді народної влади майбутньої суверенної України.

У совєтських умовах виросла, як малярка Н. Яблонська. Харків'яни й кияни з нової еміґрації пам'ятають чарівну майстерність Наталі Ужвій, яка створила чимало жіночих образів з української клясичної драматурґії і яка сьогодні працює на театральному полі.

В підсовєтській літературі означену творчу фізіономію ще до другої світової війни здобули Наталя Забіла і Оксана Іваненко, у яких наш читач також знайде незабутні рядки. А от молода поетка і рівночасно кораблебудівельний інженер, Л. Забашта. Вона вже виросла і виховалась цілком у совєтських умовах. Але скільки щирих, неказенних ноток знайдемо в її творчості. А поруч неї молода і повна інтимно-ліричних настроїв Валентина Ткаченко. І далі за ними ціла ґалерія більших і менших творців духа.

І якщо українська жінка завжди товаришувала своєму чоловікові в боротьбі за Рідний Край, то, придивляючись до передових жінок України, можемо сподіватися, що вони, використовуючи свої фахові знання, зможуть ще краще, ніж їхні попередниці, стати пліч-о-пліч із чоловіками, коли виб'є година визвольного бою.

Так званий соціялістичний устрій СССР претендує зробити переворот у становищі жінки в родині. Ленін підкреслював, що в соціялістичному суспільстві родина перестає бути основною клітиною, господарчою клітиною суспільства, бо вона, мовляв, обмежена своїми власницькими еґоїстичними інтересами.

Совєтська родина, — кажуть большевики, — це новий тип родини, і роля та обов'язки жінки окреслюються зовсім відмінними засадами. Фактором скріплення совєтської родини має бути зростання комуністичної свідомости єдности сімейних і громадських інтересів. Громадсько-корисна праця членів родини — це й мав би бути цемент, що тримає родину. І це все.

Який наскрізь матеріялістичний підхід! А де ж прив'язання, інтимність, дружні відносини, любов? За складом свого характеру, історичними традиціями українка особливо важко має переживати таку брутальну руйнацію свого сімейного гнізда.

У Совєтському Союзі багато говориться про „комуністичну мораль" у сімейних відносинах. Але ці розмови є тою миляною банькою, яка має відвертати увагу від справжньої дійсности, бо справжня дійсність тривожна до такої міри, що змушує особливо багато про себе говорити на 20-му партійному з'їзді.

Міністер охорони здоров'я СССР М. Д. Ковриґін розповідає такий факт. У замітці „Особиста справа", вміщений у газеті „Вечірня Москва", говориться про аморальний вчинок члена партії Олени К., що покинула двох дітей і чоловіка. На це штовхнула її раптова „любов" до людини у віці 70 років, але великого спеціяліста з „доброю платнею, автом і віллею". Не зважаючи на те, що вчинок члена партії К. був брутальним порушенням норм т. зв. комуністичної моралі і був відомий парторганізації, комуністи вибрали її до партбюра, бо мовляв, розвал родини — її „особиста справа". Як бачимо, це не вчинок якоїсь випадкової особи. Так повелася досвідчена й заслужена партійка. Партійне оточення сприйняло це, як річ звичайну. І видко, що випадок з Оленою К. є типовим для партійних кіл, інакше не били б у дзвін аж на партійному з'їзді! Від себе скажемо: Добре, що це не була українка. Очевидно, що для українки не є це явищем характеристичним. Але хто може поручитися, що ось такі московські впливи не просякають на Україну?

Наскільки ці матеріялістичні засади увійшли в життя і дійсність СССР, може посвідчити заява совєтської правнички Баршинської на згаданому семінарі в Москві. У розмові з паризькою правничкою Софією Віновер вона заявила, що подружня зрада в СССР не є підставою до розлуки. З урахуванням інших обставин подружня зрада може мати значення, але самий факт, що чоловік залишив дружину і пішов до іншої жінки — не є підставою для розлуки.

Отака, як бачимо, комуністична мораль. Не супружий обов'язок є основою родини, а відношення родини до держави. Почуття вірности і любови, які є моральною підставою і містичною суттю родини, для большевиків значення не мають. Важливо тільки, щоб чоловік і жінка на роботі виконували виробничі пляни, родили дітей і утримували їх.

ШКІЛЬНИЙ ЗАКОН УССР І УКРАЇНСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ

(Закінчення зі стор. 2)

ке світові суґерувати, то вона лише компромітується і шкодить сама собі. Натомість же, світ не розуміє, в чому ж справді несправедливість і шкода того заходу для України. От це, і тільки це мусіла б еміґрація йому вияснити.

Про те, як мюнхенське „Повідомлення" не рахується з фактами, видно ще й ось з такого прикладу. В ньому сказано: „Національні мови виключено також з числа іспитових дисциплін при вступі до вузів у всіх республіках, також і на Україні". (Занотуйте знову: вірне, але тільки інтуїтивне відчуття, що вирішальним для ефекту нового закону є вище шкільництво). Але названий факт не є правдивим. Якби автори відозви потрудилися перед її писанням почитати хаґби одну „Радянську Україну", то знайшли б у ній (наприклад, в числах від 6 та 22 травня ц. р.) оголошення українських вузів про набір нових студентів ,в яких чорним по білому написано, що українська мова вимагається на вступних іспитах, і то навіть в більшому об'ємі, ніж мова російська. Таке ж саме становище й у інших республіках СССР. Якби вони потрудилися теж прочитати київський журнал „Українська мова в школі" ч. 6 за 1958 рік, то на стор. 91-93 знайшли б факт, що в 1958 році вперше цілком українізовано Київський університет та що від усіх вступників до нього вимагається на іспиті українська мова (але вступники з російських шкіл українських міст, говориться далі в цьому журналі, мову українську знають погано і т. д.). Але я можу навіть битись у заклад, що більшість учасників мюнхенської наради навіть не знала, що в Києві видасться ото такий журнал „Українська мова в школі", не то що хтось там його читав...

Наша еміґрація є дуже відірвана від України. Лише декілька людей на всі її сотні тисяч читає систематично київську пресу ,слідкує за тим, що діється на Україні. Решта в кращому випадку час від часу випадково загляне до „Радянської України" чи „Літературної Газети", а в більшости живе спогадами вже ось 20-літньої давности, з передвоєнних часів. Але хіба ж можна репрезентувати Україну, виступати в її імени перед світом, не знаючи й не вивчаючи всього того, що на тій Україні діється?!

Але повернімось до шкільного закону. Окрім того, що його негайний шкідливий ефект полягає в тому, що він принизив українську мову, зробивши її недержавною, ще більша шкода від цього закону є потенційна, себто, він є загрозливим у своїх можливих наслідках у майбутньому. Все залежатиме від того, будуть чи не будуть існувати на Україні вузи на українській мові.

Розгляньмо стан нашого вищого шкільництва. Знову, так як і у випадку середньої школи ,ніколи Москва не видавала жадного закону, що забороняв би в вузах викладати українською мовою. Під час українізації, українських вузів в УССР в 1923 році було 19%, а в 1929 році стало 69%. Але далі прийшов терор, а після війни — небувалий російський шовінізм. Як і у випадку середнього шкільництва, питання про те, якою мовою мають провадитися виклади в кожному окремому вузі вирішувалося децентралізовано, дирекцією вузу, його радою, партосередком, а то й самим професором-викладачем. Ніяких централізованих інструкцій після українізації в цій справі не відомо. Але під час терору на Україні напливали російські професори і їх ніхто не міг примусити читати лекції українською мовою. Українські професори й собі переходили на російську мову, щоб не бути обвинуваченими в „буржуазному націоналізмі". Склад студентства теж став ненормальним. В 1938 році у вузах УССР українські студенти становили лише 54.2%. Так само зараз, в 1956 році, студенти-українці становлять лише 61.5% на денних курсах, а в вузах технічного напрямку й того менше — 51.8%.

Після війни ситуація у вузах УССР погіршала ще й тому, що більшість їх була передана в підлеглість новоствореному в 1946 р. союзному Міністерству Вищої Оосвіти в Москві, внаслідок чого призначення професорів, розподіл студентів, затвердження програм і т. п. вже робилося у Москві ,а не в Києві. На підставі оголошень окремих вузів в пресі я підрахував, що тоді як у 1940 р. ще тільки 56% вузів УССР було русифіковано, в 1953 р. русифікація досягла 78%.

Однак, далі, після смерти Сталіна злетів з влади Мельніков і був обвинувачений в русифікації вузів. В 1954 р. більшість вузів було повернуто під владу київського уряду. В 1956 р. вже було повідомлено в пресі, що більшість вузів перейшла на українську мову викладання (див. „Молодь України" за 8 грудня 1956). За моїми підрахунками на підставі все тих же оголошень вузів виходить, що зараз біля 60% вузів УССР провадить виклади українською мовою. Отже, покищо існує тенденція до відрусифікування вузів. Одначе, якщо ж українізація вузів припиниться, якщо вони знову будуть переведені на російську мову, то тоді, і лише тоді, новий шкільний закон виявиться смертельним для усього українського шкільництва. Створивши прецедент необов'язковости української мови в російських школах, цей закон, отже, може зробити й українську мову предметом вибору, а не обов'язку, й в українській школі, а якщо для вищого шкільництва українська мова перестане бути потрібною, то вона стане „добровільно" відмирати і в середній школі. От в оцьому полягає найбільша потенційна небезпека нового закону і через це ми мусимо проти нього боротися з усіх наших сил.

Український Народний Союз і „Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої іміґрації в Америці.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЧЕТВЕРТИЙ КОНҐРЕС СУСТА

В днях 4 і 5 липня 1959 р. відбувся у Филаделфії, в Авдиторії, католицького Ля Сал Каледжу IV-тий Конґрес Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА).

Делеґати Конґресу розглянули й вирішили важливі питання з діяльности українського студентства в ЗДА, ухвалили відповідні резолюції та обрали нову Управу Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) на наступну дворічну каденцію.

Конґрес відкрив о год. 11-ій ранку в суботу президент СУСТА студ. Зенон Кравець. Голова Студентської Громади у Филаделфії студ. Богдан Гасюк, як господар Конґресу, привітав усіх приявних. Офіційна частина Конґресу розпочалася молитвою, відспівано „Боже Великий" і Американський гимн. До почесної президії Конґресу запрошено президента Ля Сал Каледжу брата Деніела Бернієна і пп. д-ра Гр. Лужницького, д-ра Л. Шанковського, д-ра Б. Романенчука, д-ра Ю. Мачука, д-ра Н. Пазуняка і д-ра Ів. Лисяка - Рудницького.

До ділової президії Конґресу обрано студ. Степана Хемича — голова; заступники: д-ра А. Шутка і В. Прибила й на секретарів: Зеновію Кохановську й Ірину Стецьків.

Усні привіти склали Конґресові від УККА і ЗУАДК д-р В. Галан, від Централі СУК „Провидіння" п. Ст. Спринський, від Т-ва Українських інженерів М. Каплистий, від українських студентів Канади студ. Винницький, президент СУСК-у, від Ля Сал Каледжу д-р І. Лисяк-Рудницький. Відчитано теж привіт від ЦЕСУС-у з Европи.

Президент Ля Сал Каледжу д-р Д. Бернієн виголосив змістовну промову, прихильну до українців, з глибоким знанням українських національно - державницьких проблем та проблем Сходу Европи, підкресливши українську культуру, що приналежна до Заходу та зазначив загрозу від комуно - московського імперіялізму.

Згідно з пляном Конґресу виголошено дві доповіді: це д-р В. Романенчук говорив про сучасне становище українського студентства і стан української науки у вільному світі та в поневоленій Україні і студент Колумбійського університету Константин Савчук про „Майбутні завдання українського студентства в ЗДА".

Потім обрано шість ділових комісій Конґресу. Президент та члени уступаючої Управи СУСТА склали звіти з своєї діяльности за каденційний період. Із звітів виявилась поважна праця всієї Управи на протязі каденційного періоду, зокрема інформування іншонаціональних студентів та суспільство взагалі про Україну та її національно - визвольну боротьбу за встановлення самостійної, ні від кого незалежної Української Держави. Після дискусій, запитів і відповідей, уділено уступаючій Управі СУСТА абсолюторіюм.

Другого дня, в неділю 5-го липня, Конґрес продовжував свою діяльність. Після звітування поодиноких Комісій, запитів, дискусій та ухвалення резолюцій, обрано керівні органи СУСТА.

До керівних органів нової Управи СУСТА були обрані: Константин Савчук — президент (Ню Йорк, Н. Й.); Борис Плюйко — перший віце-президент організ. справ (Филаделфія, Па.); Володимир Прибила — другий віце-президент зовніш. зв'язків (Сиракюз, Н. Й.); Юрій Галущинський — третій віце-президент культ. освіт. справ (Филаделфія, Па.); Микола Голінатий — четвертий віце-президент стипендійно - допомогових справ (Нюарк, Н. Дж.); Аркадій Карамзин — п'ятий віце-президент пресові справи (Клівленд, Огайо); Роман Лисняк — генеральний секретар (Ню Йорк, Н. Й.); Мирослава Пришляк — скарбник (Нюарк, Н. Дж.); Богдан Федасюк — голова коміс. організ. справ (Нюарк, Н. Дж.); Іван Вівчар — голова комісії зовніш. зв'язків (Ню Йорк, Н. Й.); Богдан Федорак — голова коміс. культ. освіт. справ (Дітройт, Міш.); Оксана Пісецька — голова комісії стипендійно-допомогових справ (Балтімор, Мд.); Контрольна Комісія:: Зенон Кравець — голова (Ню Йорк, Н. Й.); Михайло Почтар (Ню Йорк, Н. Й.); і Павло Дорожинський (Ню Йорк, Н. Й.); — члени. Товариський Суд: Володимир Стойко — голова (Ню Йорк, Н. Й.); Дмитро Січ (Трентон, Н. Дж.); Дарія Мудра (Нюарк, Н. Дж.) — члени.

Молитвою та співом Українського національного гимну закінчено Конґрес о 5-тій год. по полудні в неділю 5 липня ц. р.

Закінчення Курсів Українознавства і Відділу УМІ у Вашинґтоні

14-го червня Вашинґтонська українська громада переживала приємну імпрезу: спільне закінчення шкільного року Курсів Українознавства при парохії св. Родини і Відділу Українського Музичного Інституту. Імпреза ця завершувала третій рік існування і постійного розвитку обох цих шкіл. Вона показала, що і Курси Українознавства і Відділ УМІ стоять на твердих підставах у Вашинґтоні і здобули собі постійне місце в свідомості місцевого українського громадянства. Це з радістю підкреслив дир. курсів о. парох Теодор Данюсяр. У такій громаді як Вашинґтонська, що розкинена по окраїнах великого міста, кожний прояв організованого життя мусить натрапляти на труднощі, а особливо трудний початок чогось нового. Ні Курси Українознавства ні УМІ не були вільні від тих труднощів. Ініціятори обох шкіл, о. Теодор І. Данюсяр, директор Курсів і п-і Ольга Сушко-Наконечна, директорка Відділу УМІ, могли мати особливу сатисфакцію, що не здали позицій і могли з успіхом закінчити шкільний рік.

Програма, у якій чергувались виступи учнів Курсів Українознавства і Музичного Інституту, складалася, крім співу обох гимнів, із 14 точок. Становила вона перегляд досягнень учнів.

Із Курсів виступали гуртом „Ритмічний Ансамбль" під дирекцією о. Данюсяра (4 точки), хор Курсів під керівництвом п-і Ольги Наконечної (3 точки) та дві збірні деклямації („Боже Великий Єдиний" і „Гамалія"). Солістами виступали Яромир Оришкевич — реферат; Марко Рибак, Анна Сенів, Юрій Зинюк, Марія Сурмай, Юрій Козар, Марія Конюховська, Ігор Залуцький, Олесь Винник, Маруся Криворук, Наталя Кравець і Ярчик Ставничий — деклямації, та Лярися Дячок і Ігор Барнай — взірцеве читання.

З Музичного Інституту виступали: хор дітей з музичного садочка, Мартуся Кічоровська і Лярися Дячок — фортепіянове сольо. Учні вищих курсів УМІ — Маруся Кічоровська і Марта Проціньська, як теж директор УМІ п-і О. Наконечна дали фортепіяновий супровід до окремих точок Курсів Українознавства, завершуючи так гармонійну співпрацю, яку вели обі школи протягом шкільного року.

Присутні громадяни з зацікавленням і признанням зустрічали виступи учнів. Особливо батьки, які зі зрозумінням і посвятою посилали своїх дітей до цих шкіл, могли справді радіти їх поступом у пізнанні історії і культури українських предків своїх та в музичному вихованні. Можуть справедливо теж бути вдоволені успіхами своїх учнів ті, які крім обох директорів, найбільше до них причинилися: пані Галина Віровець і Ірина Ставнича та панове проф. Володимир Кульчицький і д-р Петро Оришкевич, які вчили українознавчих предметів. Громада з вдячністю оцінює їх жертвенну працю.

-с-

Закінчення сезону в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку

Майже кожної п'ятниці вечером, ішовши попри Літературно - Мистецький Клюб, я кидав оком на клюб та йшов собі кілька кроків далі і затримувався або в „Мухи", або, перейшовши Другу Евню вступав до „Лиса Микити". Вже кілька років збирався знову стати відвідувачем Клюбу, але гадав собі, що там є „напевно самі старіші, і напевно читають оті довгі нудні реферати". І з таким оправданням я все минав ЛМКлюб аж до отої п'ятниці, 26-го червня, коли побачив, що до ЛМКлюбу шнурком маршували молоді дівчата сходами вгору. Неначе підштовхуваний атомовою енергією, я пішов за ними.

В залі був поважний настрій. Пан Сергій похмуро вийшов наперед і відкрив вечір. Перша точка програми — дует з опери „Тарас Бульба" — співали панна О. Ляхович і пан С. Шп'єх. Панна Ляхович виявила музичне відчуття і не-поганий голос. Пан Шп'єх показав у тяжких для виконання місцях технічний поступ у співі. Згідно з програмою панна Таня Осадца прочитала свій прозовий твір, який вона назвала спомином. Опис із таборового життя здавався спершу нарІканням на погані життєві відносини по таборах, але скоро виявилось, що це радше технічний засіб авторки показати читачеві місце і обставини, де пережила авторка декілька років. Найцікавішим був опис острова із фіялками, де тона дуже часто бувала самітницею. На тому острові, як і в природі взагалі, будуча письменниця, маючи лише сім років, шукала таємниць життя. Саме в описі цього острівця Таня Осадца найбільше виявила свій талант. Тані Осадці — ще не багато років. Перед нею завдання опанувати форму і здобути знання світової літератури.

Перед виступом панни Наталки Глоб пан Сергій ділився своїми враженнями з перебігу вечора: „Оце, дороге панство", казав він, б'ючи пальцями об стіл, „вам прекрасний ліричний романтизм".

Панна Глоб прочитала з своєї збірки декілька дитячих віршів, сценку з закінчення дитячого садка і кілька любовних рядків. І справді, як і перша авторка, так і ця забарвили вечір „ліричним романтизмом". У прочитаних творах Глоби я відчув легкість ритму, ощадний на слова зміст й умілий підхід до дітей - читачів.

Далі панна Маріянна Шумилович виступила з власними композиціями на фортепіяні. Тема сонатини цікава. Маріянна має талант. Одначе було б побажаним, щоб вона утримувалась від демонстрацій своїх творів, поки не набуде технічних заходів і стане взагалі більшою зіркою.

Дует з опери „Запорожець за Дунаєм" співали згадані виконавці. В обох дуетах, як завше досконало, акомпаніювала пані Приймова. На закінчення пан Сергій подякував пану Шп'єхові за його корисну працю в ЛМКлюбі і побажав йому успіхів у його дальших студіях, на які він виїде цього року.

Гарно, що на кінцевий в сезоні вечір ЛМКлюбу прибуло велике число молоді. Я гадав собі, що УЛМКлюб із зникненням старших зникне і сам... Але ота молодь цього вечора..?

Р. Мац

Річний попис Філії УМІ в Ню Гейвені

6-го червня в приміщенні УНДому відбувся IV Річний Попис учнів УМІ, Філії Ню Гейвен, кляси фортепіяну проф. Юрія Цибрівського.

Виступали учні: підготовчий курс — Р. Лаврович, І-ий нижчий — І. Хома; ІІ-ий ниж. — Б. Рудзінський і Р. Саляк: ІІІ-ий ниж. — Л. Хома і Б. Заковоротна; IV-ий ниж. — Я Саляк, Л. Шумило, А. Пришляк і А. Карнаух. І-ий середній — Г. Петрончак; ІІ-ий с. — П. Рондяк; ІІІ-ий с. — І. Захаріясевич і О. Горечко.

Цікаво уложена програма складалася наполовину з творів слов'янських композиторів (7 українських, 4 російських) і західньо - европейських композиторів (10).

Слід признати проф. Цибрівському, що він призвичаює учнів до різних форм і стилів фортепіянової літератури і, не обмежуючись знаними клясичними речами, включає в програму навчання твори нової доби. Тим горизонт учнів пширюється і поширюється їх музична освіта.

Звичайно, як і всюди, є більше і менше здібні учні, з більшою або меншою дозою пильности, але всі вони показали добрий поступ за минулий рік і ціла кляса робить солідне враження. Те саме можна сказати про гостей з Гартфордської Філії — 5 учнів тієї самої кляси. —По закінченні формальної частини попису, Управа Філії нагородила кожного учня музично-освітніми книжечками.

Приємною несподіванкою був виступ п. п. Галі Саворської та Олі Горечко, які виконали два прегарні дуети. Тут треба відмітити, що Філія УМІ в Ню Гейвені дістала велику допомогу від Батьківського Кружка, який був зорганізований у вересні м. року. Батьківський Кружок під керівництвом п-і М. Данилович не тільки приготував прийняття для учнів і гостей цього попису, але вложив багато праці в підготовку і проведення Великої Осінньої Забави, разом з Рідною Школою, концерту п-і Зої Полевської та Чайного Вечора УМІ. Завдяки цьому всі ці імпрези відбулися на високому рівні і дали учасникам і організаторам моральне задоволення.

Ф. Н.

Шкільні імпрези в Міннеаполісі, Мінн.

Школа українознавства при українській католицькій церкві св. Константина в Міннеаполісі та дитячий садок відзначили в шкільному році 1958/59 Свято Т. Шевченка, День Матері і Закінчення шкільного року.

Шевченківське свято відбулося 8-го березня. Почалося воно сценічним образком в двох діях під назвою „Діточе свято" в перерібці п-і О. Карп'як - Бенцаль. Учні добре відіграли свої ролі, а саме: Іванка Хома, Оксана Муха, Леся Свєнціцка, Віра Паньків, Слава Павлишин, Стефа Ковальчук, Мирося Моцьо, Мирон Дудинський, Мирон Гаврилюк, Славко Коляса і Олег Артим. Шкільний хор під керівництвом інж. Є. Карп'яка відспівав „Заповіт" та народні пісні. Опісля учні молодших кляс з великими буквами в руках виходили на сцену, говорачи до відповідної букви вірш, з яких то букв уложили слово „Шевченко". З черги Олег Артим і Славко Коляса відспівали народні пісні при акомпаніяменті Миросі Моцьо, а Михась Заставний відограв на акордіоні в'язанку народнир пісень. Про життя та творчість Тараса рецитували гарно учениці Паньків, Муха, Павлишин, Дудинський, Коляса і Гаврилюк. Закінчено свято відспіванням народного гимну.

Свято Матері відбулося 17-го травня. Почалося воно сценкою п. н. ,Слава, слава нашій Мамі". Дія відбувалася в лісі, куди прийшли діти нарвати квіток для своїх Матерей. Опісля виконали діти вправи з прапорцями і зі співом „Гей, там на горі Січ іде" та „Ой, як я Матусенці постіл слала". Участь брали: Мирося Вовчак, Мирося Моцьо, Оля Бучек, Оля Галій, Володзя Таращук, Люба Паньків, Настуся Шеремет, Марійка Заставна, В. Остапович, Віра Мандибур, Христя Підгайна, Марійка Ганус, Ромчик Смулка, Бодьо Гусак, Марійка Федорчук, Петрусь Галій, Орест Крамарчук, Нуся Вакіряк, Ірка Малицька, Марійка Кміт і Ігор та Зенко Вдовичин. Після закінчення вправ дівчатка зі садочка рецитували вірш „Господині ми маленькі" і при тім виконували відповідні рухи руками; 10-річна Христя Гунчак відограла на піяніні серенаду Шуберта. Інсценізацію, як також деклямації дітвори публіка вітала рясними оплесками. Закінчено свято роздачею квітів всім матерям та вирізнено спеціяльними квітами найстаршу маму п-і Ляшкевич і наймолодшу п-і Іванку Кміт. Свято відбулося під керівництвом п-і О. Бенцаль - Карп'як, якій найменші діти вручили квіти, а публіка, в доказ признання жертвенної праці, наділила її довгими та рясними оплесками.

Закінчення шкільного року відбулося 6-го червня. О год. 10-ій о. Лев Дорош відслужив св Божественну Літургію, на якій учні під проводом всч. о. пароха П. Леськова спільно відповідали, а при кінці о. Дорош відповідним до хвилі словом закінчив церковну частину. Опісля всі учні враз із батьками зібралися в залі церковного шкільного будинку, де відбулася програма закінчення шкільного року. Шкільний хор під проводом п. Є. Карп'яка відспівав „Ой у лузі", ,Ми школярі" та „Взяв би я бандуру". Найменші школярі зі садочка Роман Смулка, Віра Мандибур, Христя Підгайна і Бодьо Гусак рецитували відповідні вірші. Рецитацію про Україну, міста і села на Україні, виголосили Віра Паньків, Ірка Вакіряк, Леся Свєнціцка і Оксана Муха, — а історичні рецитації виголосили Коляса, Дудинський і Гаврилюк. На закінченні програми відбулися роздача свідоцтв та спільне снідання для учнів, яким зайнялися матері пані Дудинська і Вдовичин.

М. Х.

Українська Хроніка

● **Кир Андрей Роборецький,** єпископ Саскатунський, святкує 16 липня ц. р. в Саскатуні, Канада, 25-річчя свого священичого стану. Кир Андрей народився в Мостах Великих, Зах. Україна, 12 грудня 1910 р., а до Канади прибув 3-річним хлопцем. У 1951 р. став першим єпископом - ординарієм новоствореної Саскатунської єпархії. В ювілейній урочистості заповів свою участь ВПреосв. Митрополит Максим Германюк.

● **Надія Сомко,** українська артистка - малярка в Арґентині, мала велику виставку своїх образів в ґалерії „Віткомб" у Буенос Айресі. Артистка студіювала була в Харківському Малярському Інституті і в Київській Академії малярства, в майстерні Василя Кричевського. Виставлено 33 образи, які притягли велику увагу арґентинської публіки.

● **Комітет будови церкви** Пресвятої Богородиці в Мюнхені оприлюднив заклик в українській пресі в Західній Німеччині на збірку пожертв. Площа під церкву міститься в найкращій дільниці міста, ото ж хоч би тому, церква мусить мати репрезентаційний характер. Було 8 плянів церкви. Будівельна Комісія міста поставила дуже високі вимоги. Остаточно пляни затверджені, річ іде що про останні формальності.

● **Маркіян Юрко Тершаковець** дістав в цьогорічних кінцевих іспитах Королівської консерваторії в Торонто, Канада, диплом піяніста і педагога з відзначенням. Він є одиноким українцем цього року і одним з двох студентів Торонта, що осягнули цей подвійний диплом.

19-річний Г. Ґомез вбив на вулиці в Бруклині 19-річну Оксану Курачук

Бруклин, Н. И. — 19 річний порторіканець Геріберто Гомез на автобусовому перестанку в Бруклині ножем вбив 19-річну студентку Бруклинського каледжу Оксану Курачук, яка в 8-ій год. ранку їхала до школи. Сусіди почули крик проколеної мисливським ножем дівчини і дали знати батькові дівчини, який прибув на місце катастрофи з амбулянсом, але його донька померла в шпиталі в 8:45 год. перед полуднем. Коли поліцист на крик Оксани прибіг до неї, при ній був ще Гомез, який клячав над своєю жертвою і кричав: „Я її люблю!" Мати Оксани 61-річна Марія сказала журналістові, що її донька минулого року пізналася з сусіднім Гомезом, бо хотіла вправлятися в еспанській мові, яку студіювала в каледжі. Мати сказала, що Гомез був тільки раз в їх домі. Крім 67-річного батька Івана й матері Оксана мала ще 30-річну сестру Гелен Дзра, учительку математики в Пленфілді, Н. Дж.

„Червона Шапочка" — нова дитяча опера проф. І. Білогруда з Шикаґо

Шикаґо, (М. С.) — У половині червня ц. р. учні святософійської школи українознавства в Шикаґо, під керівництвом п-ні Окс. Лобачевської відіграли в залі СУМА новоскомпоновану українським композитором і заслуженим діячем на полі музичного виховання молоді — проф. Ігором Білогрудом оперу до слів світової версії казки „Червона Шапочка". Новонаписана опера має понад 50 сторінок (інфоліо) нотного письма, визначається всіма прикметами клясичної опери. Музика опери має характер український, при чому композитор використав не тільки народну пісенність, але передусім українські дитячі пісні. Новонаписаний оперовий твір має безперечну мистецьку вартість і помітно збагачує наш репертуар оперового жанру.

Католицьке духовенство — проти домініканського диктатора Трухілльо

Сіюдад Трухілльо, Домініканська Республіка: — Кореспондент щоденника „Ди Ню Йорк Таймс" Тед Шульц повідомляє, що частина римо-католицького духовенства приєднується до опозиції проти президента Трухілльо. Крім того політичні обсерватори стверджують, що корупція у всіх ділянках життя є громадською головною загрозою для теперішнього режиму, який не звертає на це уваги, бо зайнятий тією небезпекою, яка загрожує йому ззакордону, від повстанців, які збираються на Кубі під режимом прем'єра Фіделя Кастра.

Диктатор Іраку обіцює вибори в 1960 році

Богдад. — Диктаторський прем'єр Іраку, генерал Абдул Керім Кассім, заявив в минулий вівторок 14 липня ц. р., що за рік відбудуться в Іраку парляментарні вибори. Політичні партії дістануть дозвіл відновити свою діяльність в найближчий День Війська, 6 січня 1960. Свою заяву Кассім зробив у промові з нагоди гучного святкування перших роковин кривавого перевороту, що 14 липня 1958 року позначився винищенням цілої державної верхівки іракської монархії включно з королем Фейсалом II і його прем'єром Нурі ес Саідом та проголошенням республіки. Парлямент був з того часу розв'язаний, а всі політичні партії заборонені. Святкування роковин перевороту виявилось головно військовою парадою, в якій уперше іракська армія показала публічно зброю, отриману від Совєтів. Було приявних коло 250 делеґатів від 48-х країн, між ними чотири комуністичні віце - міністри закордоннвих справ, з совєтським Васілієм Кузнецовим у проводі. В той сам день Кассімризначив трьох нових міністзаціюрів — всі вони підписали недавно петицію про леґалізацію „з'єдиненого народного фронту", що мав би бути коаліцією партій, включно з комуністичною. Кассім петицію відкинув, але партійних лідерів включив до свого уряду.

Індонезійський президент не взяв комуністів до уряду „керованої демократії"

Якарта. — Індонезійський президент, який 10 днів тому декретом привернув силу конституції з 1945 року, що дає йому в руки насправді диктаторські права, закінчив в минулу неділю 12 ц. м. оформлення нового уряду, який буде першим урядом режиму т. зв. керованої демократії. Колишній прем'єр Дюанда став „першим міністром" і водночас міністром фінансів. Поруч із ним дев'ять міністрів, заприсяжених минулої п'ятниці, становлять т. зв. „внутрішній кабінет", якому підлягають 21 заступників міністрів, відповідальних за різні ресорти державного правління. Міністром національної безпеки і оборони став шеф штабу армії ген. Абдул Гаріс Насуціон, відомий з свого протикомуністичного становища. Йому підлягають міністри справедливости, поліції і ветеранських справ. Міністром закордонних справ залишився д-р Субандріо. Містром освіти став комунофіл д-р Прійоно, що йому Москва признала Сталінську „нагороду миру", але він підлягає міністеві культури проф. Мохаммедові Яміні, мусульманському націоналістові. Крім Прійона в тому численному уряді є ще тільки один комунофіл, як міністер „мобілізації народного потенціялу", але, зрештою, нікого з одвертих і видатних комуністів в тому уряді нема. Все ж, комуністи заповіли свою підтримку новому урядові. Сукарно заповів, що новий уряд правитиме 5 років.

● **Брат Президента д-р Мілтон Айзенгавер,** відвідавши совєтську виставку в Ню Йорку, сказав, що совєтська і американська вистави повинні причинитися до кращого зрозуміння між ЗДА і СССР. Д-р Мілтон Айзенгавер поїде разом із віце-президентом Ричардом М. Ніксоном на американську виставу до Москви. Відвідувачі виставки в Ню Йорку не пізнали д-ра Мілтона, тільки одна жінка запитала, чи це не син Айзенгавера.

● **Число занедужань на поліо** в Ди Майні збільшилося на прикінці тижня до 72, — захворіли ще 5-річний Стіфен Ейт і 3-річна Зоня Бленчард, обидвоє не щеплені вакциною д-ра Солка. В цьому районі занедужання на поліо прибрало розмірів епідемії. Число негрів, недужих на поліо, більше як число білих.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 2½-мільйонового майна організації!

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ГАРТФОРД, КОНЕКТИКАТ — Управа Б-ва св. Івана Хрестителя, 277 Відділ повідомляє своїх членів, що Місячних Зборів у місяці липні не буде! Фінансовий секретар буде полагоджувати усі справи Відділу в дні 18-го липня 1959 р., в домівці Укр. Амер. Клюбу при 51-53 Вітморе Стр. вже від 1-ої до 5-ої по полудни. Вечером 18-го липня, як теж в неділю 19-го фінансовий секретар не буде в домівці Клюбу. Просимо членів вирівнювати вкладки і не наражуватися на суспендування. — В. Гафткович, фін. секр.

ПОМЕР Д-Р ІВАН ВОЛЯНСЬКИЙ

Буенос Айрес, (єдо). — 4-го липня ц. р. помер тут д-р Іван Полянський, галицький політичний діяч, проживши 72 роки (нар. 1887). Був він адвокатом у Станиславові, а з 1939 р. — головою Української Католицької Народної Партії і стояв дуже близько до пок. Владики Григорія Хомишина, якого був синдиком. У роках 1935 - 1939 був послом до польського сойму. Опинившись на еміграції в Арґентині, не брав участи в громадських справах і заробляв на життя, працюючи в канцелярії адвоката. Похований на кладовищі у Саранді. Залишив у смутку хвору сестру. В. И. П.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во Подільська Січ, Від. 8, повідомляє членів, що Місячні Збірки вкладок можна заплатити в п'ятницю 17-го липня 1959 р. вечером в Клюбі Вашинґтон Стр. Приймаємо нових членів без вступного і просимо їх приєднувати. П. Гарасимів — предсідник; В. Мандзій — секретар.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", 234 Відділ, повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р. о год. 7.30 вечором в УНДомі. На зборах крім звіту, до обговорення справа 50-літнього Ювілею нашого Т-ва. Просимо про численну участь. І. Іваник — фін. секретар.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Т-во ім. Т. Шевченка, 64 Відділ, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу, дня 18-го липня 1959 р., о год. 7.30 вечером у п. Винярського. Просимо про числену участь. — Управа.

ГЕМТРЕМК, Миш. — „Згода" Від. 20, повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р., о год. 6 вечером. На порядку дня справа 65-літнього Ювілею УНСоюзу, що буде відсвяткований 27-го вересня ц. р. на терені Дітройту, як теж виплата дивіденди. Прийдіть численно, приводьте нових членів і купіть квитки на ювілейне свято. — Управа.

СТ. ЛУЇС, МИЗУРІ. — Т-во св. Володимира, 179 Відділ, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р., о год. 7-ій вечером, в УНДомі під ч. 2838 Магнолія Стр. з огляду на це, що в неділю відбудеться церковний пікнік. Крім звіту Контр. Комісії є інші важні справи, тому просимо про численну участь. Михайло Дмитришин — предсідник; Михайло Кульчицький — касир.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Т-во ім. Ів. Франка, 241 Відділ, повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р. о год. 3ій по полудні в залі під ч. 74 Герис Евню. Просимо про численну участь, бо є важні справи. — Управа.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Управа Братства св. Николая, 175 Відділ, повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р., о год. 7-ій вечером в УНДомі при вул. Мартін. Просимо про прибуття і вирівнювання залеглостей. Т. Грицай — предсідник; Яр. Вазюк — секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Управа 397-го Відділу повідомляє, що побір вкладок відбудеться тільки в суботу, 18-го липня ц. р. о год. 3 - 4.30 по полудни. Просимо вирівнювати залеглости, щоб оминути суспенду. І. Скочиляс — предсідник; О. Штогрин — секретар.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Т-во ім. Ів. Франка, 372 Відділ повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р., о год. 8-ій вечером в Іґл Голл при 210 Черч Стр. Приявність всіх членів на зборах буде дуже побажана. Тому, що касир, п. Іван Головка занедужав, просимо його заступника перейняти його функції на мітинґу. Рівнож предсідник п. Дибайло на вакаціях тому взиваємо його заступника п. Завадовського прийти і перевести Збори. — Р. К. С. Петро Шило.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Дністер", 430 Відділ, повідомляє своїх членів, що побір вкладок за липень відбудеться в суботу, 18-го липня о год. 7 - 9 вечером в Укр. Клюбі при 23-ій і Бравн вулицях та в неділю, дня 19-го липня, в годинах від 11.30 до 1.30 дня в Укр. Клюбі при Френклін вул. З огляду на літню пору, це буде одинокий час побору вкладок й тому просимо вирівнювати залеглости. За Управу — Осип Бакай.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Б-во св. Юрія, 239 Відділ, повідомляє своїх членів, що Місячні збори із звичайним порядком дня відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р., о год. 5 до 7-ої вечером в домі Укр. Амер. Горожан при 897 Н. Френклін. Д-р В. Галан — предсідник; Мих. Ковальчук — секретар.

ПАСЕЙК, Н. Дж. — Т-во ім. Шевченка повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р. о год. 7.30 вечером в УНДомі. Просимо про участь, як теж про приєднування нових членів з нагоди Ювілейного Року УНСоюзу. В. Новацький — предсідник; В. Марущак — рекор. секретар.

БЕТЛЕГЕМ, Па. — Б-во св. Димитрія, 288 Відділ повідомляє, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р., о год. 7-ій вечором в церковній залі при 3-ій і Карбон Стр. На порядку дня піврічний звіт і виплата дивіденд — просимо про участь. А. Данилюк — предсідник; Д. Мушастий — секретар.

БОФФАЛО, Н. И. — Б-во св. Миколая, 127 Відділ, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р., в церковній залі при Філмор і Онейда вул., зараз по співаній Богослужбі. На зборах можна вирівнати залеглі вкладки і відобрати дивіденду. Урядники полагоджують всякі справи кромі того кожної неділі від год. 11.30 до 1-ої дня. Просимо приєднувати нових членів і вписувати своїх дітей і знайомих. І. Була — голова; М. Левицький — секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Б-во св. Володимира, 105 Відділ, повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю 19-го липня 1959 р. о год. 2-ій по полудні в домі Укр. Громади в Найставні. З уваги на важну до вирішення справу, проситься всіх членів прибути на збори. Іван Гасин — предсідник; Василь Посполита — секретар.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. — Т-во „Згода", 358 Відділ, повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться 19-го липня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, в УНДомі ч. 2255 Вест 14-та вул. На зборах виплата дивіденди. — Управа.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Т-во Запорожська Січ, 342 Відділ, відбуде свої Місячні Збори 19-го липня 1939 р. о год. 2-ій по полудни в залі під церквою св. Димитрія. — Управа.

ШИКАҐО, ІЛЛИНОЙ. — Б-во св. Николая, 106 Відділ відбуде свої Місячні Збори в неділю, 19-го липня 1959 р., о год. 12.30 в полудне в домі Відділів УНС. На порядку дня піврічний звіт Контр. Комісії, та збирання залеглих вкладок. Суспендовані члени можуть повернути в ряди членів, вирівнавши вкладки. Приєднуйте нових членів, Дешевшого обезпечення як в УНС не знайдете нігде. І. Лобайко — заст. предсід. Г. Дацьків — секретар.

ДЖАНСТАВН, Па. — Б-во св. Арх. Михаїла, 11 Відділ повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р., в церковній залі на Мейпел Евню, зараз по Богослужбі. На порядку дня касовий звіт і виплата дивіденди. — Управа.

СТЕМФОРД, КОНН. — Б-во св. Арх. Михаїла, 350 Відділ, повідомляє свої членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р., о год. 2-ій по пол. в залі УНДому 60 Канал вул. На порядку дня: звіти урядовців, організаційні справи і виплата дивіденди, якої поштою висилати не будемо. В. Карий — предсідник; В. Палідвор — секретар.

МИЛВІЛЛ, Н. Дж. — Т-во ім. Ст. Мельничука, 331 Відділ, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р. о год. 2-ій по пол., Є пильні справи, просимо прибути числено. М. Ключка — предсідник; А. Романюк — секретар.

Ст. ДЖОЗЕФ, МИЗУРІ. — Т-во Запорозька Січ, 355 Відділ, повідомляє своїх членв, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р. о год. 2-ій по пол. в парохіяльній галі. На порядку дня: піврічні звіти і збирання вкладок. — Управа.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. — Б-во св. Володимира, 173 Відділ повідомляє своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в вівторок, 21-го липня 1959 р., о год. 7.1 вечером в залі під церквою св. Миколая. Просимо всіх членів прибути на ці збори. — Управа.

АСТОРІЯ, Л. Ай. — Б-во св. Николая, 5 Відділ, відбуде свої Місячні Збори в неділю, 19-го липня 1959 р. о год. 5-ій по пол., в галі Укр. Катол. Церкви Чесного Хреста 37 - 09 —31 Евню. На зборах будуть звіти урядників і Контр. Комісії. Довжників просимо вирівнувати залеглости. Приєднуйте нових членів. І. Сидор — предсідник; А. Климишин, кас.; П. Варнич, секр.

МИЛВІЛЛ, Н. Дж. — Т-во Запорозька Січ, 347 Відділ, повідомляє, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р., о год. 2-ій по пол. в галі де звичайно. На зборах звіти Контр. Комісії і інші важні справи. Просимо про численну участь — С. Патен, предс.; Гр. Тимчій, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Т-во ім. Шевченка, Від. 42, повідомляє членів, що Піврічні Збори відбудуться в суботу, 18-го липня 1959 р., в год. 7:30 вечора, в при —45 - 47 Говп Евню. Присутність членів обов'язкова. М. Мельник — рек. секретар.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ, 59 Відділ, повідомляє, що Піврічні Збори відбудуться в неділю 19-го липня 1959 р. в УНДомі під ч. 500 Галет вул. о год. 2-ій по полудни. Будуть звіти Контр. Комісії і інші важні справи. В. Венґринович — предсідник; М. Галькевич — секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Пя. — Б-во св. Василія, Відділ 339, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю 19-го липня 1959 р. о годині 3-ій по пол., в домі Укр. Громади при 3322 Н. Лавренс вул. Просимо прибути й вирівняти залеглости. — А. Хромяк — предсідник; А. Дрогомирецький, кас.; С. Лупацій, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Управа Т-ва „Любов", 370 Відділ, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р. Урядники будуть збирати вкладки від 8.30 рано в приміщенні Укр. Катол. Школи при 565 Джордж Ст. На зборах пильні справи, як прим. Укр. Радіової Програми. Довжників просимо вирівнувати залеглости, бо будемо суспендувати вже по одно-місячній залеглости. Можна теж буде відобрати у секретаря чеки-дивіденду. К. Стасюк — предсідник; В. Гіна — секретар.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Т-во св. Николая, 104 Відділ, повідомляє, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 19-го липня 1959 р., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 670 Стейт Стр. Просимо про участь в зборах, а довжників про вирівнання залеглостей. Приєднуйте нам нових членів. Вписуйте в члени свою рідню. На зборах можна буде відобрати дивіденду. М. Зельвак — предсідник; В. Матковський — секретар.

Посмертні Згадки

Петро МАРТИНІВ, член Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 213 УНСоюзу в Байоні, Н. Дж., помер 2-го липня 1959 р. Покійний походив із с. Брогичі, пов. Бібрка, Зах. Україна. Був тихої вдачі, щирим українцем та примірним чоловіком для своєї дружини і добрим батьком для своїх дітей. Полишив у смутку дружину Софію, 2 синів, Василя й Івана, доньку Лусію, 2 невістки та 4 внуків. Похорон відбувся 6-го липня 1959 р., з українського заведення; при участи Родини, Знайомих та Членів Відділу, до української кат. церкви Преч. Діви Марії, а опісля на цвинтар в Ровей, Н. Дж. — В. И. П.!

А. Басараб, секр.

Степан ГЛАДКИЙ, довголітній член Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270 УНСоюзу в Джерзі Ситі, помер 2-го липня 1959 року, на 69-му році життя. Покійний народився в Стрілиськах Старих, Бібрецького повіту в Зах. Україні. Покійний полишив у смутку дружину Катерину, синів Емілія, Реймонда, 2 невістки, доньку Любу, зам. Козачок та 6 внуків. Похорон відбувся 6-го липня 1959 р., з пох. заведення І. Ковальчика, до кат. церкви св. ап. Петра й Павла в Джерзі Ситі, а опісля на кладовище св. Хреста в Arlington, N. J. — Вічна Йому пам'ять!

М. Баран, секр.

РОЗШУКИ

Пошукую
Василя, Кирила і Олю
ПАВЛІШ,
які виїхали до ЗДА з Перемиського повіту. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на адресу:
Michael ZLONKEVICZ
82 Coal Street
Glen Lyon, Pa.

Катерина Оберишин,
із с. Потока, р-н. Рогатин, Станіславська обл., Зах. Україна,
пошукує свого сина
ІЛЬКА ОБЕРИШИНА,
студента медицини.
Медицину студіював на Львівському Університеті. Від 1944 р. нема жадної вістки від нього. Ілько! Якщо Ти живеш денебудь, подай вістку про себе. Старенька, хвора мати з краю пошукує за Тобою. Хто знав би щонебудь про нього, або він сам, прошу голоситися на адресу:
S. SAWCHYN
1496 Hiawatha Avenue
Hillside, N. J., USA
Заграничні часописи проситься про передрук.

МИХАЙЛА БОБЕЦЬКОГО
та його сестри
ОЛЬГУ і АННУ,
з Носова, п. Підгайці, які до 1920 р. жили в Ню Йорку, опісля, виїхали правдоподібно до Коннектикат, — пошукує Юлія Пона, донька Стефана Рокецького (з фабрики). Їх самих, або тих, що про них щонебудь знають, прошу зголоситись на адресу:
J. KEFOR
91 E. 7th Street
New York 9, N. Y.

Катерина Чіхоляс пошукує брата
ЙОСИФА ЧІХОЛЯС,
який приїхав до Шикаго 6-го березня 1914 р. Хто нав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Катерина ЧІХОЛЯС
1815 W. Superior Street
Chicago 22, Ill.
Tel.: CA 6-4778

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини

АПЛІКАЦІЇ НА ПРИНЯТТЯ
на
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на „СОЮЗІВЦІ" в Керговксон, Н. Й.
9-го СЕРПНЯ — 3-го ВЕРЕСНЯ 1959 року.

Ім'я ....
Адреса ....
Вік .... Член УНСоюзу, Відд. ....
Знання української мови: — добре; слабе; дуже слабе.
Залучаю на рахунок оплати: $ ....
(Повна оплата курсів є $120.00. Половину належитости треба вплатити з аплікацією).

ТАРЗАН, ч. 4,290. Просьба.

— А тоді, — закінчив номад, несвідомий того, що він оповідав про вчинки вбивника — Сема, — я слідкував за людиною... Вона вкрала верблюда і поїхала на південь від міста...

Тарзан думав, про ту історію, а тоді —промовив. — Шейху, я користаю з вашої прихильности і прошу...

— Я хотів би мати все потрібне до подорожі по пустині: одежу, зброю, запаси... і єдного з ваших найшвидчих верблюдів!